

رییس جمهور؛ تصمیمات بزرگ بادستاوردهای اندک

حفیظ الله ذکی

رییس جمهور برای دومین بار به کندز سفر کرد، تا مشکلات و نیاز مندی های این ولایت را از نزدیک بررسی کند. در این سفر رییس جمهور رسوا و آمرین ریاست امنیت ملی این ولایت را از کار برکنار کرد و یک هیأت دیگر را برای بررسی ادارات غیر نظامی تشکیل داد، تا در مورد برکناری، تقرری، ترفیع و تشویق کارمندان ملکی تصمیم بگیرد. رییس جمهور همچنان سه ولسوالی جدید و ایجاد یک فرقه نظامی را برای این ولایت منظور کرد.

یکی از دلایل پیشروی دشمنان در شش ماه امسال عدم بررسی دقیق مشکلات، نارسایی ها و کمبودی های مناطق، ولسوالی ها و ولایت ها از سوی حکومت بود. یک ولسوالی به صورت ناگهانی و بدون کدام مقاومت جدی از سوی نیروهای امنیتی سقوط می کرد، تعدادی از نیروهای امنیتی به وضع قبیح به قتل می رسیدند و تعدادی اسیر می شدند؛ اما حکومت نیروهای کمکی اعزام می کرد و با پس گیری آن مناطق همه چیز خاتمه یافته تلقی می شد. ولی پس از مدت کوتاه با هراس افکنان یا دوباره همان منطقه یا ولسوالی و یا در مجاورت آن مناطق دیگری را از کنترل دولت خارج می کردند.

در کندز نیز چنین اتفاق افتاد، نیروهای دشمن از ماهها به این طرف در اطراف شهر کندز جابجا می شوند و در روزهای عید تعداد زیادی از این نیروها وارد شهر می شوند. بعد با یک حمله غافلگیرانه در مدت چند ساعت یک ولایت را با تمام امکانات، تسلیحات و تجهیزات در اختیار می گیرند.

پس از سقوط کندز همه ارگان های امنیتی اعلام کردند که از دو ماه قبل در جریان تحرکات دشمن در اطراف شهر کندز بوده و انجام حمله از سوی طالبان را حتمی می دانستند. با این وجود، اقدامات مورد انتظار از یک ارگان مهم امنیتی در کشور چیست؟ چه تدابیری از سوی نهادهای امنیتی برای پیشگیری از حمله و دفاع از شهر اتخاذ گردید؟ چرا یک ولایت مهم و ناامن در مدت چند ساعت سقوط می کند؟

آن همه سلاجهای سبک و سنگین و تانک های زره دار، چقدر به درد مردم خورد و تا چه حد توانست در حفاظت از شهروندان و از دسترسی شورشیان به اسناد و مدارک دولتی و انتقال زندانیان به شهرهای دیگر کمک کرد؟

پس می توان نتیجه گرفت که در کندز، مشکل اطلاعاتی، نیرو و پرسنل نظامی و تسلیحات و تجهیزات نظامی نبوده است؛ بلکه مشکل کندز در بی ارادگی، سستی و فقدان مدیریت توانمند و پاسخگوی جنگی بوده است. گزارش حقیقت یاب کندز نیز ضعف مدیریتی، ناهماهنگی و پیچیدگی ساختاری را دلیل سقوط کندز بر شمرده است. سربازان خیالی، وجود نیروهای خاکستری و غلبه روابط شخصی بر ضوابط اداری از مشکلات دیگری بود که در سقوط کندز نقش داشته است. خواست مردم کندز هم از حکومت آب و نان نبوده است؛ بلکه از حکومت خواسته اند که در برابر دشمن با صلابت و قاطعیت ایستادگی کنند و ولایت کندز را از نیروهای شورشی پاک کند.

با توجه به مشکلات فوق و خواست مردم، تصمیمات رییس جمهور مبنی بر تأسیس سه ولسوالی جدید و ایجاد یک فرقه نظامی تا چه حد با نیازمندی های امنیتی این ولایت سازگاری دارد؟ بر اساس گزارش حقیقت یاب، مشکل اصلی سقوط کندز به شورای امنیت ملی بر می گردد و گروه های خاکستری، گروه های مسلح غیر قانونی و غاصبان زمین نیز از کابل حمایت می شوند؛ پس آوردن اصلاحات در پایین و برکناری چند آمر امنیت چه دردی را دوا خواهد کرد؟ وقتی سیستم نتواند در موارد بحرانی و حساس پاسخگو باشد و افراد پایین ندانند که از چه مقامی باید دستور بگیرند، همانطوری که یک لویای نظامی نتوانست به اندازه یک پسته مقاومت کند، یک فرقه هم نمی تواند امنیت شهروندان را تضمین کند.

به نظر می رسد رییس جمهور با تصمیمات عجولانه و بزرگ خواسته است، تا ریشه های بحران را در پایتخت و در درون ارگ کتمان کرده و توجه را از کابل به سوی کندز سوق دهد؛ ورنه این راه حل ها با چالش های موجود در کندز انطباق و سازگاری ندارد.

ریاست جمهوری در خبرنامه ای اعلان نموده است که کار عملی پایپ لاین تابی تا یک ماه دیگر به صورت عملی شروع می شود. در این خبرنامه آمده است که رئیس جمهور با مقامات کشور های عضو تابی دیدار نموده است و با آن ها بر سر کار عملی آغاز به کار این پروژه به توافق رسیده است. موافقتنامه پروژه تابی میان ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و هند در سال ۲۰۱۰ امضا شد. پیش بینی شده است که این پروژه در پایان سال ۲۰۱۷ به اتمام و بهره برداری می رسد. عملی شدن این پروژه به لحاظ اقتصادی سودمندی زیادی برای افغانستان دارد. جدا از سودمندی اقتصادی احتمال تغییر بازی سیاسی و امنیتی را نیز ممکن است به دنبال داشته باشد. از این جهت، عملی شدن این پروژه اهمیت حیاتی برای افغانستان دارد. با این حال، اجرایی شدن این طرح با موانع و مشکلات زیادی روبرو است. در زیر تلاش می کنیم اهمیت این پروژه تابی برای افغانستان و موانع و چالش های اجرایی شدن این طرح را مورد بررسی قرار دهیم و به طبع آن راه حل های به منظور برداشتن موانع ارائه نماییم.

پایپ لاین گاز از شهر های هرات، فراه، نیمروز و هلمند می گذرد. در واقع، مسیر انتقال گاز ترکمنستان از چهار ولایت افغانستان می گذرد. در صورتی اجرایی شدن این پروژه نیازمندی بخش از گاز این شهر ها تأمین می شود. شاید از معدود پروژه های کلانسی باشد که در راستای آسایش و رفاه شهروندان کشور صورت می گیرد. دست یافتن به انرژی ارزان هم سهولت می آورد و هم در دگرگونی در زندگی روزمره مردم را ممکن می کند. در ظاهر امر، اگر چه سود این پروژه به شهروندان ولایت هرات، نیمروز، فراه و هلمند است اما در واقع این پروژه عواید ملی را نیز افزایش می دهد. زیرا، حکومت افغانستان به خاطر ترانزیت این پایپ لاین از کشور های منطقه را نسبت به افغانستان تقییر دهد. زیرا، اجرایی شدن از این پروژه تنها افغانستان سود نمی برد بلکه

آمار بیکاری در افغانستان در سال ۲۰۱۵ سیر صعودی داشته است. اجرایی شدن این پروژه هزاران نفر را وارد بازار کار می کند. ممکن کارمندان فنی و حرفه ای آن از کشورهای دیگر باشد اما کارمندان نیمه حرفه ای و فنی و کارمندان عادی آن را شهروندان افغانستان خواهد بود. با این حال، لازم است که دولت افغانستان بر اجرایی شدن و استخدام کارمندان این پروژه نظارت جدی داشته باشد تا مبادا استفاده نگردد. بنابراین، اجرایی شدن این پروژه نقش برجسته در کاهش نرخ بیکاری در کشور دارد. کاهش بیکاری رضایتمندی را افزایش می دهد و این گونه، بخش از بحران مشروعیت حکومت که ناشی از گسترش آمار بیکاری در کشور بود، برطرف می شود.

اجرایی شدن این پروژه ممکن رویکرد کشور های منطقه را نسبت به افغانستان تقییر دهد. زیرا، اجرایی شدن از این پروژه تنها افغانستان سود نمی برد بلکه

تاپی؛ از ایجاد منافع مشترک اقتصادی تا دست یابی به ثبات و توسعه یافتگی

علی قادری

افغانستان شکل گرفته است اما همچنان گروه های وجود دارد که مانع اجرایی شدن این طرح می شود. گروه طالبان، داعش در افغانستان و گروه های در مناطق خودمختار قبایلی در پاکستان مانع اجرایی شدن این پروژه است. فراموش نکنیم که گروه طالبان در ولایت های هرات، نیمروز، فراه و هلمند فعالیت دارد و از این میان این گروه در هلمند، فراه و نیمروز فعال تر است. هلمند بزرگترین قاچاقچیان مواد مخدر را در خود جای داده است. برخورد دولت با قاچاقچیان می تواند آن ها تحریک نماید تا امنیت و مسیر انتقال پایپ لاین را تهدید نماید. در ولایت نیمروز و فراه اگر چه قاچاقچیان مواد مخدر نیست اما گروه طالبان فعال است. تنش ها در روابط کشورهای همسایه می تواند مانع دیگر بر سر اجرایی شدن این پروژه باشد. افغانستان و پاکستان و هند در بیش از یک دهه گذشته در روابط خود ثبات را تجربه نکرده است. نزدیکی افغانستان با هند موجب نگرانی پاکستان

پاکستان و هند نیز سود می برد. ممکن بازی سیاسی و امنیتی میان کشورهای عضو پروژه تابی تعدیل گردد و رویکرد اقتصادی حاکم گردد که نتیجه آن بدون شک بر ثبات و کاهش ناامنی نقش دارد. با قاطعیت می توان گفت که پروژه تابی بزرگترین طرح مشترک و منافع مشترک افغانستان، پاکستان و هند است. از این نظر، احتمال آن وجود دارد که سیاست های امنیتی پاکستان نسبت به افغانستان و هند نسبت به پاکستان تعدیل شود. عیدیه ای مواجهه است. بزرگترین مانع اجرایی شدن این پروژه ناامنی و وجود گروه های مخالف مسلح دولت و برهم زنده امنیت در افغانستان و پاکستان است. طرح اولیه این پروژه در دهه ۱۹۹۰ ارائه شد. برخی شرکت های بین المللی در اجرایی ساختن این پروژه وارد عمل شدند اما هیچ کدام به خاطر ناامنی و جنگ در افغانستان قادر نشد تا این پروژه عملی گردد. اکنون اگر چه حکومت مرکزی در

پناهنده گی در استرالیا، گزینه های ممکن و نا ممکن

حسین بهمن

کمی فروکش کرد اما با تداوم نا امنیها و سایر مشکلات در کشور از سالهای ۲۰۰۵ به بعد بار دیگر روند مهاجرت افغانها به استرالیا افزایش یافت. این روند هرچند در اکثر موارد از روی مجبورت صورت میگرفت اما به مرور زمان رفته رفته به یک تجارت پر در آمد برای قاچاقبران انسان تبدیل شد. قاچاقبران انسان با استفاده از مجبورت های پناهجویان تا میتوانستند پول و سرمایه بدست آورده و همه روزه سعی میکردند تجارت شانرا گسترده تر بسازند. رفته رفته این مسئله به یک تجارت معمول و پر درآمد برای قاچاقبران انسان تبدیل شد. قاچاقبران انسان بدون در نظر داشت حیات انسانها، پناهجویان را گروه گروه با کشتیهای کهنه و فرسوده که از کار افتاده بودند از اندونیزیا گرفته و به سوی استرالیا میفرستادند. این امر باعث شد که صدها پناهجو در مسیر استرالیا جانهایشانرا از دست بدهند. پناهجویان نیز با توجه به اینکه هیچ معلوماتی در مورد مهاجرت به استرالیا نداشتند و در سیل راه آس استرالیا را در پیش میگرفتند که در بسیاری از موارد قبل از رسیدن به استرالیا در ایاها غرق میشدند. رویهم رفته سفر به استرالیا از دو گزینه ممکن و نا ممکن بدور نیست اما متأسفانه در بسیاری از موارد پناهجویان به دلیل خلاء معلوماتی از گزینه نا ممکن استفاده کرده اند.

گزینه ناممکن: استرالیا کشوری است توسعه یافته در نیمکره جنوبی. این کشور با ۷,۶۸۶,۸۵۰ کیلومتر مربع وسعت، ششمین کشور پهناور دنیا است. پایتخت استرالیا شهر کانبرا است. سیدنی و ملبورن دو شهر بزرگ استرالیا هستند. این کشور دارای مرز خاکی با کشور دیگری نیست و دور آن را از شرق، اقیانوس آرام، از جنوب اقیانوس متجمد جنوبی، از غرب اقیانوس هند و از شمال چندین دریا و خلیج در بر گرفته است. جمعیت استرالیا نظر به سرشماری ژوئیه ۲۰۰۸ انجام شده است ۲۰,۰۷۲,۳۱۰ نفر بوده است. این کشور با تراکم نسبی ۲/۶ نفر در هر کیلومتر مربع، یکی از پایین ترین ارقام میزان تراکم در جهان را دارا می باشد. استرالیا کشوری توسعه یافته با اقتصاد متکی بر بازرگانی و کشاورزی است. این کشور معادن فراوانی دارد. شرکای بازرگانی استرالیا بیشتر چین، جاپان و کوریای جنوبی در آسیا و نیز ایالات متحده آمریکا هستند. بنا بر گزارش بانک جهانی، این کشور در سال ۲۰۰۵

از نظر تولید ناخالص داخلی یا GDP در رده پانزدهم جهان قرار داشته است و نیز بر اساس گزارش برنامه توسعه سازمان ملل متحد، استرالیا از نظر شاخص توسعه انسانی در سال ۲۰۰۶ سومین کشور توسعه یافته دنیا به حساب می آید. این کشور با توجه به تراکم جمعیتی آن یکی از کشورهای بزرگ مهاجر پذیر در سطح جهان به شمار میرود. به اساس گزارشها این کشور سالانه تا سیزده هزار پناهجو را تحت شرایط خاص از کشورهای مختلف جهان میپذیرد اما متأسفانه اکثر پناهجویانی که طی یک و نیم دهه گذشته به استرالیا پناه برده اند از گزینه نا ممکن استفاده کرده اند. پناهجویانی که قصد پناهنده گی در استرالیا را دارند تنها با یک گزینه نا ممکن و ده ها گزینه ناممکن روبرو هستند. در حال حاضر گزینه نا ممکن تنها سفر با کشتی است. به اساس قوانین استرالیا هر پناهجویی که تلاش کند توسط کشتی و به صورت غیرقانونی وارد استرالیا شود در حقیقت گزینه نا ممکن را انتخاب کرده اند. این افراد هرگز به استرالیا نخواهند رسید بلکه آنان حتی اگر موفق شوند که از چنگ طوفان و امواج کشنده دریا جان به سلامت برند نه تنها به استرالیا نخواهند رسید بلکه وارد کمپهای خواهد شد که به هیچ وجه جایی برای زنده گی نیست. کمپهای که حکومت استرالیا برای پناهجویان در نظر گرفته است به دلیل عدم امکانات رفاهی، بهداشتی و آموزشی همواره مورد انتقاد نهادهای مدافع حقوق بشر بوده است. سازمان ملل متحد بارها از وضعیت کمپهای که حکومت استرالیا برای پناهجویان در نظر گرفته است انتقاد کرده است. به تازه گی بان کی مون دبیر کل سازمان ملل متحد در دیدار با مالکوم ترنبول نخست وزیر استرالیا که حاشیه نشست سران آسه. آن که در

کارتون روز

بدون شرح

- صاحب امتیاز: داکتر حسین یاسا
- مدیر مسوول: محمد رضا هویدا
- سردبیر: حفیظ الله ذکی

کاریکاتورست: خالق علی زاده

دیزاین: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلا

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.
هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست یاز دارد.
مقالات وارده ویراز گردانده نمی شود.
مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یانگردد
دیدگاه روزنامه افغانستان می باشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com

Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

